

dood, en geeft kort weer wat Vondel zegt in de rei aan het slot van het vierde bedrijf van zijn Palamedes:

„Thans, als me' ontwaakt, en slaat zijn dolheid ga,
Komt *naberouw* en klagen veel te *spa*.
Thans, als 's mans deugd, na logens mist en damp,
Opbeurt het hoofd en blinkt als 's hemels lamp.”

III. OUDE CONTROVERSE

Op 14 oktober 1954 is in Den Haag een standbeeld van Van Oldenbarnevelt onthuld door H.M. de Koningin. Bij die gelegenheid heeft jhr. mr. W. J. M. van Eysinga een rede gehouden: „Eerherstel aan Oldenbarnevelt”¹⁰), waarin op de oude, ja zelfs op verouderde wijze partij werd gekozen voor Van Oldenbarnevelt en tegen Maurits. Deze rede is voor professor Gerretson aanleiding geweest tot kritiek in de Eerste Kamer, op welke kritiek de minister-president, dr. Drees, weer geantwoord heeft. Een en ander heeft de heer A. Algra gebracht tot het schrijven van een studie „Oranje en Johan van Oldenbarnevelt” in „Anti-Revolutionaire Staatskunde” van juni en juli 1956, waarin hij een zeer lezenswaard overzicht geeft van de controverse gedurende drie eeuwen en aantoot, dat de rede van professor Van Eysinga „partijdig is, historisch niet verantwoord en... alleen mogelijk door negatie van wat onze beste historici gedurende een eeuw hebben verricht om te komen tot een onpartijdig oordeel”. „Men moet”, aldus Algra, „tot en achter Simons, Wijne, Brill en andere tweedegrangsfiguren van de vorige eeuw teruggaan, om een zo partijdig stuk te vinden”. Met name Fruin wordt tegen professor Van Eysinga in het veld gebracht.

De controverse omtrent Maurits en Van Oldenbarnevelt is in ons volk blijven leven; Algra spreekt van „een tegenstelling, die ons volk verdeeld hield en nog houdt”.

Van deze tegenstelling nu getuigt ook de oppositie, die in 1909 in de Rotterdamse Raad is gevoerd tegen het plaatsen van het beeld van Van Oldenbarnevelt voor het te bouwen Raadhuis. Hier werd plaatselijk een debat gevoerd over een kwestie van wijder belang: niet alleen om SERA PARSIMONIA dus is het interessant, deze zaak hier na te gaan – ze kan overigens mede